

Wymagania edukacyjne z języka polskiego w klasie 6

Lektury obowiązkowe:

J.R.R. Tolkien, *Hobbit, czyli tam i z powrotem*.

Lektury uzupełniające wybiera nauczyciel w porozumieniu z uczniami.

Ogólne zasady organizacyjne:

1. Uczeń ma obowiązek przynosić na lekcję podręcznik, zeszyt ćwiczeń, zeszyt i przybory do pisania, w tym klej i nożyczki. Karty pracy mają być wklejone do zeszytu.
2. Uczeń ma obowiązek przeczytać lekturę. W razie problemów z wypożyczeniem książki zwraca się o pomoc do nauczyciela.
3. Raz w semestrze można zgłosić nieprzygotowanie.
4. Zaliczenie sprawdzianu jest obowiązkowe.
5. Sprawdziany będą zapowiadane tydzień wcześniej, a kartkówki co najmniej dzień wcześniej.
6. Uczeń może poprawiać sprawdzian raz lub 2 razy, jeżeli za pierwszym razem dostał ocenę niedostateczną. Poprawa sprawdzianu ma nastąpić w ciągu 2 tygodni.
7. Za udział w konkursach uczeń otrzymuje ocenę i uwagę pozytywną.
8. Nie wolno używać długopisu wymazywalnego ani korektora na sprawdzianach, kartkówkach, dyktandach itp.

Uczeń dostaje ocenę z :

- recytacji wierszy,
- sprawdzianu,
- dyktanda,
- karty pracy,
- projektu edukacyjnego,
- kartkówki.

Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
Kształcenie literackie i kulturowe: wiersz	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego • wyjaśnia pojęcie: <i>wyraży dźwiękonaśladowcze, anafora, motto, apostrofa, środki stylistyczne (poetyckie)</i>	• wykorzystuje najważniejsze konteksty • wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego • określa nastrój utworu • wymienia etapy, na które można podzielić utwór • omawia sytuację liryczną	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko • określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • charakteryzuje język fragmentu • omawia funkcję środków stylistycznych	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie puenty utworu • interpretuje wiersz • wymienia cechy wpływające na melodyjność fragmentu	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze • podejmuje dyskusję na temat poruszony w utworze • omawia inne teksty kultury prezentujące przedstawiony problem
Kształcenie literackie i kulturowe: <i>Bajki</i> Ignacego Krasickiego	• wypowiada się na temat Ignacego Krasickiego • wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, moral, epika, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajek	• wskazuje uosobienia w bajkach i określa ich funkcję • wskazuje w utworach cechy gatunkowe	• wskazuje i omawia moral w bajkach • wskazuje wartości o których mowa w utworach	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajek do własnych doświadczeń	• omawia kontekst historyczny twórczości Ignacego Krasickiego • tworzy przedstawienie na podstawie bajki
Kształcenie literackie i kulturowe: <i>Bajki</i> Aleksandra Fredry I Jana Brzechwy	• wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, moral, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajki	• wskazuje uosobienie w bajce i określa jego funkcję • wymienia cechy bajki • podaje różnice pomiędzy bajką a baśnią	• wskazuje i omawia moral w bajce • wymienia wartości, o których mowa w utworze	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu zaprezentowanego w bajce • tworzy przedstawienie na podstawie bajki
Kształcenie literackie i kulturowe: proza	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski	• poprawnie interpretuje wymagany materiał	• wykorzystuje bogate konteksty

	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego	• wskazuje funkcję rodzaju narracji • określa tematykę fragmentu • omawia specyfikę miejsca akcji • charakteryzuje bohaterów fragmentu • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie	• określa własne stanowisko • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń, porównuje • omawia funkcję specyficznego języka, którym posługuje się narrator • wyjaśnia sformułowania metaforyczne użyte w tekście • wskazuje elementy fantastyczne i realistyczne, określa ich funkcję w utworze • wskazuje elementy komizmu	• właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów • interpretuje metaforyczne wypowiedzi bohaterów • określa temat i główną myśl tekstu	• formułuje i rozwiązuje problemy badawcze • przedstawia informacje na temat jednej z religii wymienionych we fragmencie • podejmuje dyskusję na tematy poruszane w tekstach
Kształcenie literackie i kulturowe: Rafał Kosik, <i>Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych ludzi</i>	• relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • charakteryzuje narratora • wyjaśnia pojęcie: <i>powieść fantastycznonaukowa (science fiction)</i>	• wskazuje wątek główny i wątki poboczne • rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych • określa tematykę utworu	• określa problematykę utworu • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie • określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów	• wypowiada się na temat rozwoju techniki i jej wpływu na życie codzienne, wskazuje wady i zalety • podejmuje dyskusję na temat sztucznej inteligencji

		• nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst			
Kształcenie literackie i kulturowe: John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i> (5 lekcji)	• relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • charakteryzuje narratora • wyjaśnia pojęcie: <i>powieść fantasy</i>	• wskazuje wątek główny i wątki poboczne • rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych • określa tematykę utworu • nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst	• określa problematykę utworu • wskazuje cechy powieści <i>fantasy</i> w utworze • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie • wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi	• omawia inny tekst kultury w konwencji <i>fantasy</i>
Kształcenie literackie i kulturowe: Biblia	• porządkuje informacje zaprezentowane w tekście • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, Księga Rodzaju</i> • relacjonuje treść fragmentu • wyjaśnia pojęcia: <i>raj, Eden, związek frazeologiczny</i> • wymienia motywy biblijne obecne w kulturze • relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>przypowieść, talent</i>	• omawia relacje pomiędzy Bogiem a człowiekiem we fragmencie • odnosi opis Anny Kamieńskiej do pierwowzoru biblijnego • omawia pochodzenie wskazanych motywów biblijnych • wymienia związki frazeologiczne pochodzące z Biblii • wskazuje w tekście cechy gatunkowe • omawia sposób, w jaki fragmenty tekstu odnoszą się do Biblii	• wypowiada się na temat sposobu przedstawienia Boga • wyjaśnia funkcję powtórzeń w tekście • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • omawia sposób przedstawienia Boga w wierszu i fragmencie • wyjaśnia znaczenie oraz pochodzenie oraz znaczenie związków frazeologicznych pochodzących z Biblii • wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści	• interpretuje znaczenie wyrażen niedosłownych • odnajduje motywy biblijne w tekstach kultury • odnosi wydarzenie opisane we fragmencie do własnych doświadczeń • wyraża własny sąd o tekście • odnosi sposób przedstawienia Adama i Ewy do stereotypów dotyczących płci	• porównuje sposób ukazania stworzenia świata w Biblii i w mitologii • w kontekście przeczytanego fragmentu omawia obraz Erastusa Salisbury Fielda • przygotowuje prezentację na temat wybranego motywu biblijnego • uczestniczy w dyskusji na temat przyczyn dla których Jezus z Nazaretu posługiwał się przypowieściami oraz na tematy poruszane w przypowieściach • omawia obraz Vincenta van Gogha w kontekście omawianej przypowieści

			• formułuje przesłanie przypowieści		
Kształcenie literackie i kulturowe: mity	<i>Mit o Orfeuszu i Eurydyce</i> • relacjonuje treść mitu • wyjaśnia pojęcia: <i>mit, mitologia, Tartar</i> Leopold Staff, <i>Odys</i> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje adresata lirycznego • wymienia najważniejsze postacie z mitologii • relacjonuje treść mitu • wyjaśnia pojęcia: <i>mit, mitologia, Olimp, Prometeusz, Zeus</i>	<i>Mit o Orfeuszu i Eurydyce</i> • charakteryzuje bohaterów fragmentu • określa tematykę mitu • wskazuje cechy mitu w podanym fragmencie Leopold Staff, <i>Odys</i> • określa temat wiersza • wskazuje środki stylistyczne • opisuje najważniejsze postacie z mitologii • charakteryzuje bohatera fragmentu • określa tematykę fragmentu • podaje cechy mitu w podanym fragmencie • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne	<i>Mit o Orfeuszu i Eurydyce</i> • określa problematykę mitu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim tekst Leopold Staff, <i>Odys</i> • określa problematykę wiersza • omawia funkcję środków stylistycznych • określa nastrój wiersza • wskazuje teksty kultury współczesnej, w której obecne są motywy mitologiczne • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim tekst	<i>Mit o Orfeuszu i Eurydyce</i> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach Leopold Staff, <i>Odys</i> • wyraża własny sąd na temat wiersza • wypowiada się na temat Odyszeusza • interpretuje utwór • omawia przyczyny wpływu mitologii na kulturę wieków późniejszych • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • porównuje początki ludzkości przedstawione w Biblii i w mitologii	• uczestniczy w dyskusji na temat tez postawionych w wierszu Leopolda Staffa • przedstawia wybrany tekst kultury zawierający odwołania do mitologii • wypowiada się na temat najważniejszych bogów greckich
Kształcenie literackie i kulturowe: formy wypowiedzi - charakterystyka	• wskazuje różnice pomiędzy charakterystyką a opisem postaci	• odnajduje w tekście przykłady ilustrujące wskazane cechy charakteru • przygotowuje materiały do napisania charakterystyki	• tworzy plan charakterystyki wskazanego bohatera literackiego	• tworzy charakterystykę wskazanego bohatera literackiego • stosuje zasady budowania akapitów	• tworzy charakterystykę wybranego bohatera zgodnie z zasadami tej formy wypowiedzi, posługując się piękną, poprawną polszczyzną
Kształcenie literackie i kulturowe: formy wypowiedzi - opis przeżyć wewnętrznych, sytuacji i dzieła sztuki	• wymienia cechy opisu przeżyć wewnętrznych • wyjaśnia pojęcia: <i>opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych, opis dzieła sztuki</i>	• przygotowuje materiały do opisu przeżyć wewnętrznych • omawia sytuacje przedstawione na ilustracjach	• redaguje plan opisu przeżyć wewnętrznych • redaguje opis sytuacji na podstawie podanego planu • opisuje uczucia i stany wewnętrzne bohaterów podanej sytuacji	• redaguje pełny, spójny i poprawny opis przeżyć wewnętrznych • stosuje zasady budowania akapitów	• tworzy opis zgodnie z zasadami tej formy wypowiedzi, posługując się piękną, poprawną polszczyzną

	wymienia elementy składające się na opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych i opis dzieła sztuki	opisuje emocje postaci, przedstawionych na ilustracjach	odnajduje w dowolnych źródłach symboliczne znaczenia wskazanych elementów, występujących na obrazach	- redaguje dobrze zorganizowany, jasny i zrozumiały opis sytuacji - tworzy pogłębiony opis przeżyć wewnętrznych, trafnie nazywając uczucia oraz stany psychiczne, posługując się bogatym słownictwem - przy opisie dzieła sztuki wnikliwie przedstawia elementy charakterystyczne, w sposób kompetentny omawia cechy artyzmu, ocenia i interpretuje dzieło sztuki, ujawniając wrażliwość	
Nauka o języku: odmienne części mowy	- rozpoznaje i wskazuje odmienne części mowy - wyjaśnia pojęcia: <i>czasowniki dokonane, czasowniki niedokonane</i> - wyjaśnia pojęcia: <i>strona czynna, strona bierna, czasowniki przechodnie, czasowniki nieprzechodnie</i> - wyjaśnia pojęcie: <i>bezokolicznik</i> - wymienia rodzaje zaimków - podaje zasady używania dłuższych i krótszych form zaimków	- odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych - wymienia kategorie gramatyczne poszczególnych części mowy - uzupełnia zdania właściwymi formami czasowników - wskazuje formy dokonane w tekście - wskazuje zdania, w których podmiot nie jest wykonawcą czynności - przekształca czasowniki ze strony czynnej na bierną i z biernej na czynną	- rozpoznaje formę wskazanej części mowy - tworzy czasowniki dokonane od niedokonanych - wskazuje czasowniki nieprzechodnie - tworzy formy osobowe do podanych bezokoliczników - zapisuje bezokoliczniki od podanych form osobowych - tworzy odpowiednie formy zaimków - wskazuje jakie części mowy zastępują podane zaimki	- stosuje właściwe formy odmiennych części mowy w kontekście - stosuje czasowniki dokonane i niedokonane w odpowiednim kontekście - wymienia sytuacje, w których używa się strony biernej i wyjaśnia dlaczego - używa trudnych form czasowników w dłuższym tekście - używa dłuższych i krótszych form zaimków w odpowiednich kontekstach	swobodnie i bezbłędnie posługuje się wiedzą gramatyczną w praktyce

		• wskazuje różnice w wymowie i pisowni podanych bezokoliczników • wyjaśnia zasady pisowni końcówek bezokoliczników • używa zaimków w odpowiednim kontekście • zastępuje różne wyrazy zaimkami			
Kształcenie literackie i kulturowe: telewizja, film	• wymienia profesje związane z telewizją • wymienia programy telewizyjne • wyjaśnia pojęcie: <i>scenariusz filmowy</i>	• opisuje zadania osób zaangażowanych przy tworzeniu programów telewizyjnych • podaje przykłady programów telewizyjnych i klasyfikuje je do właściwych kategorii	• nazywa cechy, którymi powinni się charakteryzować przedstawiciele poszczególnych profesji • wymienia cechy programów telewizyjnych	• omawia specyfikę telewizji jako medium • redaguje tekst informacyjny • redaguje scenariusz filmowy na podstawie podanego tekstu	• redaguje reklamę • redaguje oryginalny scenariusz filmowy na podstawie własnego pomysłu
Kształcenie literackie i kulturowe: rodzaje tekstów	• zna pojęcia: tekst informacyjny, reklamowy, literacki, publicystyczny	• określa temat i główną myśl tekstu • zna główne cechy tekstów	• potrafi rozpoznać typ tekstu • określa główną myśl tekstu • odróżnia wskazane informacje o faktach od opinii	• wyraża własny sąd o temacie tekstu publicystycznego • wskazuje i nazywa wartości opisane w artykule	• uczestniczy w dyskusji na tematy aktualne poruszane w tekstach publicystycznych
Kształcenie literackie i kulturowe: formy wypowiedzi - opis obrazu	• opisuje obraz • określa miejsce, w którym znajdują się przedstawione postacie • nazywa barwy użyte przez malarza	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci	• omawia funkcję tła • wskazuje problem przedstawiony na obrazie • nazywa wrażenia oraz skojarzenia, jakie wzbudza w nim obraz	• interpretuje fakt umieszczenia na obrazie znaczących elementów • formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie • interpretuje funkcję barw • interpretuje tytuł obrazu	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie • porównuje obraz z innymi tekstami kultury podejmującymi podobną problematykę

					uczestniczy w dyskusji na temat sztuki w przestrzeni publicznej
Samokształcenie, korzystanie ze słowników	- odnajduje żądane hasło w słowniku terminów literackich - odnajduje hasło w słowniku poprawnej polszczyzny - wymienia sposoby zapisywania wyrazów obcego pochodzenia - wyjaśnia pojęcia: <i>wyrazy neutralne, wyrazy nacechowane emocjonalnie, zdrobnienia, zgrubienia</i>	- przy redagowaniu tekstów korzysta ze słownika terminów literackich - wyszukuje w słowniku potrzebne informacje - uzupełnia podany tekst odpowiednią formą wyrazu obcego	- określa swoistość definicji słownikowych - wykorzystuje słownik poprawnej polszczyzny przy tworzeniu tekstów - uzupełnia podany tekst właściwie zapisanymi słowami obcego pochodzenia	- krytycznie ocenia pozyskane informacje - przygotowuje wyjaśnienia, które pomagają zrozumieć przyczynę danej formy zapisu - stosuje oryginalną oraz spolszczoną wersję zapisu wyrazów obcych	swobodnie korzysta z różnych źródeł informacji
Kształcenie literackie i kulturowe: formy wypowiedzi - wypowiedź o charakterze argumentacyjnym	- wyjaśnia pojęcia: <i>dyskusja, teza, hipoteza, argument, przykład</i> - podaje różnice pomiędzy tezą a hipotezą, argumentem a przykładem	- formułuje tezę bądź hipotezę do podanego problemu - formułuje tezę do podanych argumentów - wyjaśnia różnice pomiędzy argumentami odwołującymi się do faktów i logiki a argumentami emocjonalnymi - wskazuje w podanym tekście argumenty oraz przykłady	- formułuje argumentację do podanej tezy - wskazuje w podanym tekście argumenty odwołujące się do faktów i logiki oraz argumenty emocjonalne	- rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji - aktywnie uczestniczy w dyskusji - tworzy argumentację potwierdzającą podaną tezę oraz zaprzeczającą jej	- aktywnie uczestniczy w dyskusji, w sposób przemyślany i logiczny posługując się właściwymi argumentami - tworzy krótkie wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym na zadany temat
Nauka o języku: nieodmienne części mowy	- wymienia nieodmienne części mowy - wyjaśnia pojęcia: <i>wykrzyknik i partykuła</i>	- wymienia cechy nieodmiennych części mowy - odróżnia nieodmienne części mowy od odmiennych	- tworzy przysłówki od podanych przymiotników - rozpoznaje nieodmienne części mowy w tekście - wskazuje w tekście partykuły i wykrzykniki	- używa przysłówków w tekście - posługuje się przymnikami i spójnikami w tekście	swobodnie i bezbłędnie posługuje się wiedzą gramatyczną w praktyce

		- wymienia cechy nieodmiennych części mowy: wykrzyknika i partykuły - odróżnia nieodmienne części mowy od odmiennych		używa partykuł i wykrzykników w tekście	
Nauka o języku: ortografia	- relacjonuje zasady pisowni zakończeń - <i>dztwo</i>, -<i>dzki</i> oraz -<i>ctwo</i>, -<i>cki</i>, -<i>żć</i>, -<i>ść</i>, - relacjonuje zasady łącznej i rozdzielnej pisowni partykuły <i>nie</i> - wymienia zasady pisowni <i>ó</i> i <i>u</i>, <i>rz</i> i <i>ż</i> oraz <i>ch</i> i <i>h</i> - wymienia zasady pisowni wielką i małą literą - wymienia zasady pisowni <i>q</i>, <i>ę</i> oraz <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>	- wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów - odnajduje w tekście błędne zapisy <i>nie</i> z różnymi częściami mowy - uzupełnia podane słowa odpowiednimi literami	- wskazuje właściwe formy wyrazów - uzasadnia pisownię <i>nie</i> z różnymi częściami mowy w podanych przykładach - podaje wyrazy pokrewne uzasadniające pisownię - poprawnie zapisuje podane słowa	- tworzy poprawne przymiotniki od podanych rzeczowników - stosuje zasady poprawnej pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy we własnym tekście - tworzy tekst, w którym stosuje poprawną pisownię - tworzy tekst, w którym stosuje pisownię wyrazów wielką i małą literą - tworzy tekst z użyciem poprawnych form	swobodnie i bezbłędnie posługuje się stosuje wiedzę w praktyce
Nauka o języku: interpunkcja	- relacjonuje zasady używania dwukropka - wymienia zasady stosowania interpunkcji w dialogach - wymienia zasady stosowania przecinka w zdaniu pojedynczym - relacjonuje zasady używania nawiasu - wyjaśnia, do czego służy średnik w wypowiedziach	- wskazuje w tekście, gdzie należy postawić dwukropek - wskazuje miejsca, w których należy postawić myślnik - zapisuje prawnie podane wyrazy - uzupełnia wypowiedź podanymi czasownikami w odpowiednich formach	- uzasadnia użycie dwukropka w podanych przykładach - rozpoznaje, jakich znaków brakuje w podanym tekście - uzasadnia pisownię podanych słów - wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów	- stosuje dwukropek we własnych tekstach - tworzy dialog stosując zasady interpunkcyjne - tworzy teksty poprawnie stosując przecinki - redaguje tekst z użyciem nawiasów - układa tekst z zastosowaniem średników	swobodnie i bezbłędnie posługuje się stosuje wiedzę w praktyce

		• w zdaniu wskazuje miejsca, w których powinien być przecinek • wyjaśnia, dlaczego w podanym tekście zastosowano nawiasy • wyjaśnia, w jakim celu został użyty średnik we wskazanym tekście	• koryguje zdania pojedyncze pod kątem interpunkcji • uzupełnia podany tekst o nawiasy • uzupełnia podany tekst średnikami		
Kształcenie literackie i kulturowe: muzea	• wymienia rodzaje muzeów	• opisuje specyfikę poszczególnych muzeów	• wymienia znane sobie muzea i przypisuje je do podanych kategorii	• opisuje wybrane muzeum	• przygotowuje prezentację o różnych rodzajach muzeów
Sztuka posługiwania się językiem: perswazja, opinia, poprawność językowa	• wylicza rodzaje perswazji • definiuje perswazję • posługuje się terminami i pojęciami: <i>wyrażanie oczekiwań (perswazja)</i>, • wymienia cechy języka potocznego • wymienia elementy składające się na etykietę językową	• charakteryzuje poszczególne rodzaje perswazji • wyjaśnia, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej a w jakich – nieoficjalnej odmiany języka	• przyporządkowuje sposób wyrażania oczekiwań do sytuacji oraz osoby • wskazuje różnice pomiędzy językiem mówionym a językiem pisanym	• formułuje różne sposoby wyrażania oczekiwań • posługuje się różnymi odmianami języka stosownie do sytuacji	• formułuje wypowiedź perswazyjną na zadany temat, prezentuje różne sposoby wyrażania oczekiwań
Kształcenie literackie i kulturowe: muzyka	• wymienia profesje związane z muzyką	• opisuje zadania osób zaangażowanych przy tworzeniu muzyki	• nazywa cechy, którymi powinni się charakteryzować przedstawiciele poszczególnych profesji	• omawia specyfikę muzyki jako dziedziny sztuki	• przygotowuje prezentację na temat wybranego nurtu muzyki
Kształcenie literackie i kulturowe: formy wypowiedzi - opowiadanie twórcze na podstawie baśni, legendy, mitu, przypowieści	• definiuje wypowiedź twórczą • wymienia elementy urozmaicające wypowiedź twórczą • definiuje opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy	• redaguje dialog urozmaicający akcję podanego tekstu • proponuje alternatywne zakończenie wybranej legendy lub baśni • proponuje alternatywne zakończenie wybranego mitu lub przypowieści	• wzbogaca podany tekst o elementy urozmaicające • tworzy plan wydarzeń opowiadania twórczego • redaguje plan wydarzeń opowiadania twórczego	• redaguje wypowiedź twórczą zawierającą elementy urozmaicające • tworzy opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy • redaguje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści	• tworzy opowiadanie zgodnie z zasadami tej formy wypowiedzi, posługując się piękną, poprawną polszczyzną

	• zdefiniuje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści				
Nauka o języku: wypowiedzenie a zdanie	• przedstawia podział wypowiedzeń • wymienia rodzaje związków wyrazowych • wymienia części zdania	• wskazuje typy wypowiedzeń w tekstach • przekształca równoważniki zdań w zdania • definiuje rodzaje związków wyrazowych • charakteryzuje poszczególne części zdania	• łączy wypowiedzenia tak, aby powstały zdania złożone • w zdaniu wskazuje wyrazy, które tworzą związki wyrazowe • wskazuje wyrazy poza związkami w zdaniu • wskazuje w podanych zdaniach poszczególne części	• zdania pojedyncze nierozwinięte przekształca w zdanie pojedyncze rozwinięte • klasyfikuje związki wyrazowe • przekształca zdania tak, aby zastosuje inny rodzaj podmiotu	swobodnie i bezbłędnie posługuje się wiedzą gramatyczną w praktyce
Nauka o języku: zdanie złożone	• definiuje zdanie złożone • wymienia cechy zdań złożonych współrzędnie i zdań złożonych podrzędnie • wymienia cechy różnych typów zdań współrzędnych • posługuje się terminami i pojęciami: <i>zdanie złożone, zdanie złożone podrzędnie, zdania złożone współrzędnie (łącznie, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe)</i>	• rozpoznaje zdania złożone współrzędnie • rozpoznaje zdania złożone współrzędnie • rozpoznaje poszczególne typy zdań złożonych współrzędnie	• nazywa rodzaje zdań złożonych • tworzy i zapisuje zdania złożone współrzędnie	• wykonuje wykresy zdań	swobodnie i bezbłędnie posługuje się wiedzą gramatyczną w praktyce
Kształcenie literackie i kulturowe: formy wypowiedzi - list oficjalny	• definiuje list oficjalny	• wymienia części, z których składa się list oficjalny • wybiera argumenty adekwatne do określonego listu oficjalnego	• przekształca podaną wiadomość w list oficjalny • koryguje podany przykład listu oficjalnego	• redaguje list oficjalny	• pisze list zgodnie z zasadami tej formy wypowiedzi, posługując się dobrze dobranymi argumentami oraz poprawną polszczyzną

Nauka o języku: fonetyka	• odróżnia głoski od liter • dzieli głoski na samogłoski i spółgłoski • wymienia cechy głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych • wymienia cechy głosek ustnych i nosowych • wymienia sytuacje, kiedy akcentujemy wyrazy na trzecią i na czwartą sylabę od końca • definiuje słowo: <i>intonacja</i> • posługuje się terminami i pojęciami: <i>głoski (spółgłoski miękkie i twarde, funkcje litery i, głoski dźwięczne i bezdźwięczne, głoski ustne i nosowe), wymowa (zasady akcentowania, zasady intonacji)</i>	• definiuje głoski, sylaby i litery • wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne w podanych wyrazach • wskazuje głoski ustne i nosowe w podanych wyrazach • identyfikować akcent paroksytoniczny jako dominujący w języku polskim	• odróżnia spółgłoski miękkie od twardych • odróżnia głoski dźwięczne od bezdźwięcznych oraz ustne od nosowych • wskazuje akcent w podanych wyrazach	• wskazuje słowa, w których litera <i>i</i> oznacza tylko miękkość głoski, w których – tworzy sylabę • wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne, ustne i nosowe w tekście • czyta podany tekst poprawnie akcentując wszystkie wyrazy	swobodnie i bezbłędnie posługuje się wiedzą gramatyczną w praktyce